

ਦਫਤਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ, ਪੰਜਾਬ, ਮੋਹਾਲੀ
ਬਲਾਕ-ਈ, ਪੀ.ਐਸ.ਈ.ਬੀ. ਕੰਪਲੈਕਸ, ਵਿੱਦਿਆ ਭਵਨ, ਛੇਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਫੇਜ਼-8, ਮੋਹਾਲੀ
ਫੋਨ ਨੰ. 0172-2212221

ਵੱਲ :-

ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿ.), ਪੰਜਾਬ
 ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਿਸ਼ਨੀਪਲ ਡਾਇਰੈਕਟ
 ਸਮੂਹ ਡੀ.ਐਮ. ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਮ. ਗਣਿਤ
 ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ (ਵੈਬਸਾਈਟ ਰਾਹੀਂ)
 ਸਮੂਹ ਮੈਥ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਅਧਿਆਪਕ (ਵੈਬਸਾਈਟ ਰਾਹੀਂ)
 ਮੀਮੋ ਨੰ. SCERT-File ੦੯/੦੯/੨੦੧੪

ਮਿਤੀ :- ੧੧.10.2017

ਵਿਸ਼ਾ: ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਗਣਿਤ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ।

1.0 ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੇਤਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੀ।

2.0 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹਿੱਤ "ਪੜ੍ਹੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੜ੍ਹਾਓ ਪੰਜਾਬ-ਗਣਿਤ" ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਸਮੂਹ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਣਿਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਗੁਣਾਤਮਕ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 11.10.2017 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮੂਹ ਮਿਡਲ/ਹਾਈ/ਸੀ.ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮੈਥ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾਂ ਟ੍ਰੈਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸਦੇ ਤਿੰਨ ਫੇਜ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 06.11.2017 ਤੋਂ ਸਮੂਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ Pre-Fair ਅਤੇ Math Fair ਦਾ ਸ਼ਡਉਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ :-

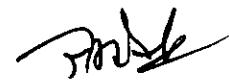
ਮਿਤੀ /ਫੇਜ਼/ਸਥਾਨ	Pre Fair ਦਾ ਸਮਾਂ (ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਡਲ/ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ)	Math Fair
ਮਿਤੀ . 06.11.2017 ਤੋਂ 10.11.2017 (ਫੇਜ਼-1)	4 days (ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨ)	ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ
ਮਿਤੀ . 13.11.2017 ਤੋਂ 18.11.2017 (ਫੇਜ਼-2)	4 days (ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨ)	ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ
ਮਿਤੀ . 20.11.2017 ਤੋਂ 25.11.2017 (ਫੇਜ਼-3)	4 days (ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਵਾਲੇ ਦਿਨ)	ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ
ਸਥਾਨ	ਸਕੂਲ ਕੈਂਪਸ	
ਸਕੂਲ Participants	ਛੇਵੀਂ, ਸੱਤਵੀਂ ਅਤੇ ਅੱਠਵੀਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਮੈਥ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਅਧਿਆਪਕ	

3.0 ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਫਲ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਸਕਗਾਤਮਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਗਣਿਤ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਪਲੈਨਿੰਗ ਆਪਣੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਵਿੱਚ ਕਰਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ 20 ਦਿਨਾਂ ਦੇ Buffer time ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਫੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੈਥ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੇ ਅਧਿਆਪਕ ਜਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਲਈ 4 ਲਗਾਤਾਰ ਵਰਕਿੰਗ ਦਿਨਾਂ ਦਾ (with in school timetable, ਕੋਈ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਪੀਰੀਅਡ) ਸਮਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਗਣਿਤ ਮੇਲਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕੁੱਝ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ : -

- 1.0 ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਛੇਵੀਂ, ਸੱਤਵੀਂ ਅਤੇ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਭਾਗ ਲੈਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ।
- 1.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾਏ ਜਾਣ, ਹਰੇਕ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੇਵੀਂ, ਇੱਕ ਸੱਤਵੀਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੱਠਵੀਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
- 1.2 ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਗਰੁੱਪ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਕਿਰਿਆ ਜਾ ਮਾਡਲ, ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਗਰੁੱਪਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।
- 2) ਗਣਿਤ ਮੇਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ।
- 3) ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣ, ਐਸ.ਐਮ.ਸੀ .ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਨੇੜੇ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਦੂਸਰੀ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੇਲਾ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਹੇਗਾ।
- 4) ਪ੍ਰੀ-ਫੇਅਰ ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ, ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੈਥ ਪੜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਅਧਿਆਪਕ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਈਂਸ/ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾ) ਦੀ ਇੱਕ ਟੀਮ ਬਣਾਕੇ, ਰੋਜਾਨਾ 4 ਲਗਤਾਰ ਦਿਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਲਈ selected ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ/activities ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਕੰਮ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ ਆਪਣੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਉਣਗੇ।
- 5) ਪ੍ਰੀ-ਫੇਅਰ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਸ ਲਈ ਹੈਂਡ ਆਫਿਸ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰਚ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਹਦਾਇਤਾਂ/ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੀ।
- 6) ਪ੍ਰੀ-ਫੇਅਰ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਗਣਿਤ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਰਢ ਕਾਪੀ ਜਰੂਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਿਆਵਾਂ/activities, ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸੰਕਲਪ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਪੀ ਤੇ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕੇ।
- 7) ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਮੇਲਾ ਵੇਖਣ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਡਲ/ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਗੇ, ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਉਣਗੇ।
- 8) ਮੇਲੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ/ਮਾਡਲ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਬੈਂਚ/ਮੇਜ਼ ਆਦਿ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- 9) ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਰੰਗੋਲੀ ਆਦਿ ਵੀ ਗਣਿਤਿਕ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਰ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਮਾਤਾਂ ਦਾ ਹਰ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ activity ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਜਰੂਰ ਲਵੇ।
- 10) ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਫੀਡ ਬੈਕ ਲੈਣ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਚਾਰਟ/ਬੋਰਡ ਆਦਿ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ।
- 11) ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਮਹਾਨ ਗਣਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੋਸਟਰ, ਕੁਟੇਸ਼ਨਾਂ, ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚਾਰਟ ਆਦਿ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
- 12) ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਬਣੇ ਮਾਡਲ/ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਗਣਿਤ ਕਾਰਨਰ/ਲੈਬ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਗਣਿਤ ਲੈਬ ਜਾਂ (2)

ਕਾਰਨਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਕਿਰਿਆਵਾਂ/ਮਾਡਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ
ਜੋ ਗਣਿਤ ਲੈਬ/ਕਾਰਨਰ ਵੀ ਅਪਡੇਟ ਹੋ ਸਕਣ।

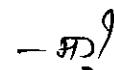
- 13) ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਫੇਅਰ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਡੀ.ਐਮ./ਬੀ.ਐਮ. ਆਪਣਾ
ਰੂਟ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸਬੰਧਤ ਡਾਇਟ ਪਿੰਸੀਪਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਵਾਉਣ। ਰੂਟ ਪਲਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਡੀ.ਐਮ. ਜਾਂ ਬੀ.ਐਮ. ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਇਕ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਗਣਿਤ
ਮੇਲੇ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰੀ-ਫੇਅਰ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰ ਲਈ ਗਾਈਡ ਕਰ
ਸਕਣ।
- 14) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਗਣਿਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਬੇਸਲਾਈਨ, ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ
ਲਈ ਹੈਂਡ ਆਫਿਸ ਵਲੋਂ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਜਲਦ ਹੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- 15) ਸਮੂਹ ਪਿੰਸੀਪਲਜ਼ ਡਾਇਟ, ਡਾਇਟ ਮੈਥ ਫੈਕਲਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿ) ਨੂੰ
ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਗਣਿਤ ਮੇਲਿਆਂ ਦੀ
ਮੋਨਿਟਰਿੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਹੋਸਲਾ
ਅਫਜ਼ਾਈ ਕਰਨ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ.,
ਪੰਜਾਬ

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ: ਸਸਾ/ਕੁਆਲਟੀ/2017/

ਮਿਤੀ :

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਜਨਰਲ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ
(ਐ.ਸਿ) ਨੂੰ ਸੂਚਨਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ.,
ਪੰਜਾਬ